

РЪКОВОДСТВО ЗА ОБУЧИТЕЛИ

МОДУЛ 1 Управление на риска и устойчивост

Сесия 1: Холистичен подход за управление на риска

Сесия 2: Процес и инструменти за управление на риска

1. ВЪВЕДЕНИЕ В ТЕМАТА

Какво е управление на риска?

Управлението на риска представлява систематичен процес на идентифициране, оценка, приоритизиране и ограничаване на рисковете с цел намаляване на вероятността и въздействието на неблагоприятни събития, като същевременно се увеличават възможностите за постигане на организационните цели. То обхваща всички нива на управление – от стратегическите решения до ежедневните оперативни дейности.

В туристическия сектор безопасността е ключов елемент от качеството и конкурентоспособността. Ефективното сътрудничество, обменът на информация и споделените цели за развитие укрепват партньорствата и създават добавена стойност за всички заинтересовани страни.

В туристическите предприятия управлението на риска следва да бъде интегрирано в стратегическото управление – в мисията и целите, лидерството и ангажираността, стратегическото планиране и оперативните процеси.

Съществуват различни инструменти и модели за управление на риска, които могат да бъдат адаптирани към спецификите на туристическия бизнес. Всяка страна и регион имат свои особености и мрежи от заинтересовани страни, затова е важно да се избере подход, съобразен с дейността, мащаба и местоположението на предприятието.

Целта на обучението е да запознае участниците с основите на управлението на риска и устойчивостта в туризма и да им помогне да ги прилагат на практика.

Ключови понятия: Управление на риска, предвиждане, устойчивост, безопасност в туризма

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО	
	Участник
1	разбира концепцията за управление на риска и устойчивост в туризма
2	анализира принципите и процесите на управление на риска от гледна точка на МСП
3	разбира управлението на риска като цялостен подход както на стратегическо, така и на оперативно ниво

4	прилага процеса и инструментите за управление на риска в туристическия бизнес
----------	---

3. ВЪВЕДЕНИЕ В МОДУЛА

а. Сесии

Този модул се състои от две сесии, както следва:

- 1) Холистичен подход за управление на риска. Тази сесия разглежда концепцията за управление на риска и устойчивост и как тя се прилага в контекста на туризма от гледна точка на МСП.
- 2) Процес и инструменти за управление на риска. Тази сесия подобрява разбирането за етапите на процеса на управление на риска и наличните инструменти за МСП.

б. Съдържание

Този модул се състои от следното съдържание:

- 1) Две презентации
- 2) Примери и добри практики
- 3) Списък с видеоклипове и онлайн материали за четене
- 4) Дейности

Този модул съдържа следните дейности:

- 1) Тест за зрялост в управлението на риска за МСП в туризма. Този инструмент може да се използва като предварителна задача или дейност по време на обучителните сесии. Инструментът е достъпен на английски език. Може да се използва като инструмент за определяне на текущата ситуация в туристическия бизнес.
- 2) Дискусионна задача, базирана на теста за зрялост в управлението на риска.
- 3) Дискусионна задача – „Външни сили в глобалната оперативна среда“. Участниците следва да обсъдят кои глобални, европейски, национални или регионални тенденции и събития могат да повлияят на бизнеса – например икономически кризи, климатични промени, регулаторни изисквания, технологични иновации, демографски промени или геополитически фактори. Разпознаването на тези външни сили подпомага МСП да предвиждат възможни бъдещи промени, да намаляват риска и да планират по-устойчиво и стратегически своето развитие.

а. Източници и допълнителни материали за четене

Видеоклипове:

[Спасителен екип на Lapland Safaris. Пример за случай.](#)

[Съвети за безопасно пътуване при посещение на Лапландия.](#)

[Спасителни служби в Лапландия](#)

Допълнителна литература:

[Toubes & Araujo-Vila 2021 Управление на риска, кризите и бедствията в малките и средни туристически предприятия](#)

[Durst & Henschel 2022 Управление на кризи за малки и средни предприятия \(МСП\): стратегии за външни кризи \(управление за професионалисти\)](#)

б. Други бележки

Моля, имайте предвид, че съдържанието на този модул е защитено с авторски права.

За лекционните слайдове се прилага лиценз CC BY-NC-SA. Той позволява материалът да бъде споделян, адаптиран и доразвиван във всякакви формати, при условие че се използва само за некомерсиални цели, посочва се авторството и производните материали се разпространяват при същите условия.

За казуса се прилага лиценз CC BY-NC-ND. Той позволява копиране и разпространение на материала във всякакъв формат, само в непроменен вид, само за некомерсиални цели и при задължително посочване на автора.